

СЪДЪРЖАНИЕ

Международна дейност 2

Изкуство, думи... 3

Съобщения 10

Изкуство, думи... 12

Хроника 13

Изкуство, думи... 16

Оформление:
Александър Стефанов

Фотограф:
Дени Кръстев

Редактор:
Марияна Аврамова

На корицата:
Антон Дончев – „Любовта
на Слънцето“ от самостоятелна
изложба в зала „Райко Алексиев“

За контакти и реклама:
тел. 02) 944 4141
02) 943 4421
факс: 02) 946 0212
press@sbhart.com
ИнфоСБХ
ISSN 1310-9448

СБХ, 1504 София, ул. „Шипка“ 6

35-та Международна изложба-конкурс на хумора PIRACICABA

Краен срок за изпращане на творбите – 31 юли 2008 г.

Откриване 30 август 2008 г.

Могат да участват любители и професионални карикатуристи. Всеки автор изпраща максимално две непубликувани творби за категория.

Категории: карикатура, шарж, комикс, анимация, авангард.

Няма входяща такса.

По подробна информация и формуляри за участие може да намерите на сайта:

<http://www.salaodehumordepiracicaba.com.br/>

Творбите се изпращат на адрес:

SALAO INTERNACIONAL DE HUMOR DE PIRACICABA/Secretaria da Acao Cultural
– Avenida Maurice Allain, 454 CEP 123.405-123 Piracicaba – SP

Трети международен годишен конкурс за студентска фотография „Инстинкт“.

За повече информация: www.shots.net

СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ,
ул. „Шипка“ 6. Изложбен план, месец юли 2008 година

Изложба – НХА бакалаври 2008, 3 – 8 юли, II и III етаж, 18 часа.

„Без граници IV“, 4 – 30 юли, I етаж, 18 часа.

Юбилейна ретроспективна изложба живопис Тодор Ваков,
11 – 30 юли, 1/2 от II етаж, 18 часа.

„Орнаментура“ Димитър Копривщенов, 11 – 30 юли, 1/2 от II етаж, 18.30 часа.

„Градът XXXL“ Симеон Кръстев, 16 – 30 юли, III етаж, 18 часа.

Илия Милков – живопис, 17 – 30 юли, IV етаж.

ИЗЛОЖБЕНА ЗАЛА „РАЙКО АЛЕКСИЕВ“, УЛ. РАКОВСКИ 125

„Картини от една изложба“ – Николай Бузов и Александър Нишков,
откриване – 8 юли, 18 часа.

ПОПРАВКА КЪМ БЮЛЕТИН 5

изложбата на **Вълко Гайдаров** се открива от 18 ч.
на 26 юни и ще продължи до 10 юли,
етаж 4, „Шипка“ 6.

АЛЕКСАНДЪР ЯНКОВ – ЖИВОПИС

ул. „Шипка“ 6, 7 – 19 май 2008 год.

Александър Янков

Александър Янков е от редкия днес тип живописци, които търсят изобразителния символ чрез реалността. Творбите му имат собствена генеалогия, доближаваща ги до доминиращи тенденции от предишни десетилетия. От днешна гледна точка тези картини са носталгични и показват един тип художническо съзерцание, което с времето придобива все по-голяма стойност. Янков фрагментира живота като в кинокадр, но степента на обобщение довежда до усещането за един разказ без начало и без край. Героите на неговите произведения са смълчани и съсредоточени като в ритуал, а пейзажните мотиви разкриват природата като територия на мистична материя. Изкуството на автора ни приканва да се откъснем както от призива на актуалността, така и от тежните на традицията. Защото става въпрос за художник, който има свой облик, свой път, свой начин на интерпретация и методи на въздействие.

Димитър ГРОЗДАНОВ

17–18 май. Международен фестивал на перформанса и мултимедийното изкуство – „Шипка“ 6, ет. 1 и 2 SOFIA UNDERGROUND

На 17 май в галерия „Шипка“ 6 на Съюза на българските художници се проведе фестивалът на перформанса SOFIA UNDERGROUND. В сътрудничество с Руен Руенов, кураторът Йово Панчев бе поканил редица чуждестранни участници както и млади автори от България. Под мотото CAM, фестивалът се разшири до степен на HE СЪМ CAM, в смисъл, че придоби интерактивност и въвлече публиката в игра, чийто градуси се покачваха до точката на кипене с течение на времето. Фестивалът продължи до ранните часова на 18 май, когато групата „Амбиент анархист“ и двойката Борис и Габриела Сергинови направиха по-индивидуален способ анализ, съответно на интелектуалното и социалното битие на българското общество. Перформансите, акциите и хепънингите обхванаха етажите на галерията, както и нейния екстериор, където Янко Велков-Янеца за пореден път сътвори силна психоаналитична творба с автотематични акценти. Мемориалният характер на творбата иронично диалогизираше с някои от временните претенции на фестивала.

Сред останалите участници сериозни и смислови разработки, представляваха перформансите на Ян Маначек (Чехия), Ги Сонен и Тео Янсен (Холандия) и Йон Димитреску (Румъния). Някои от българските участници Орлин Дворянов, Петър Цанев и Бора Петкова потърсиха ниво на класицизиране на търсенията си от последно време, а други групи и автори изградиха забавен калейдоскоп, чиито фрагменти редуваха хедонизъм със солипсизъм. Всъщност върхът на хедонистичната тенденция, отбеляза Тома Марков, за който вече може да се каже, че танцува в строй съответен на поетическите му творби.

Фестивалът SOFIA UNDERGROUND бе проведен в Нощта на музеите и галериите и бе

Бора Петкова – „Аз и кутиите“, перформанс

„Буто- перформанс“ – Ги Сонен и Тео Янсен

остроумно определен от Светлана Куюмджиева като „най-интересното и живо събитие“ в тази манифестация. Според мен инсталацията на Кирил Кузманов в Националната галерия за чуждестранно изкуство, мащабната, пространствена разработка на Добромир Георгиев в Националната художествена галерия и някои други събития в Археологическия музей, Софийска градска художествена галерия и др. имаха силен интелектуален заряд и особена естетичност, което ги отличаваше от SOFIA UNDERGROUND. Вероятно фестивалът на перформанса иманентно носи стремежа към различност, каквито са и неговите инициатори. Във всеки случай, следобедът на 17 май и нощта срещу 18, са територия за българската култура от нейните традиционни нива до новите форми и от субпространствата до пътя, който ще ни отведе до следващите събития. Мащабната демонстрация в софийските галерии и музеи се разви от нивото на подтика до нивото на осмисляне. Приоритет на зрителя бе да избере, в коя позиция ще застане.

Димитър Грозданов

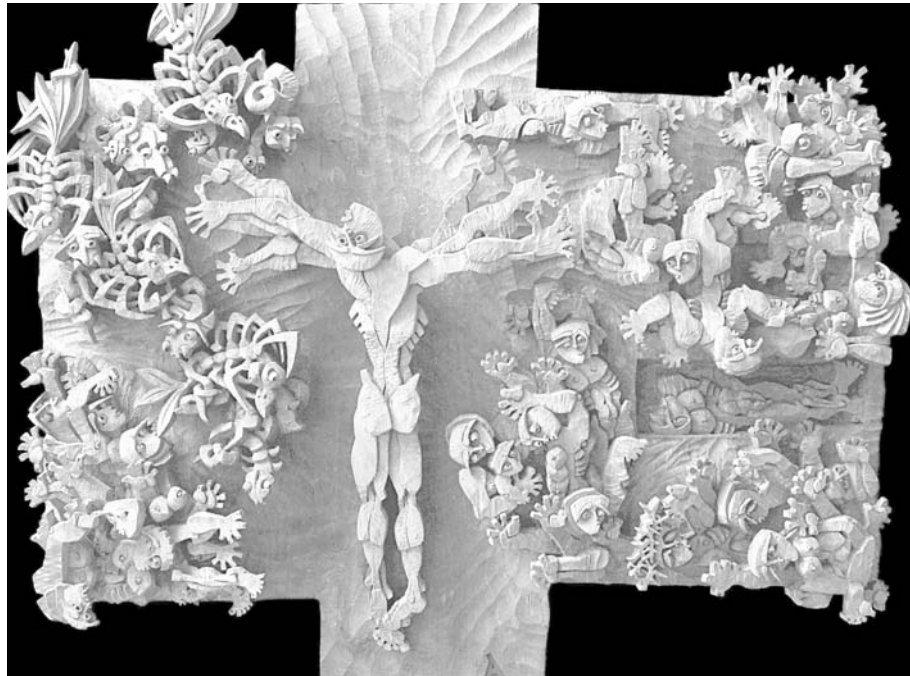
АНТОН ДОНЧЕВ,

зала „Райко Алексиев“, ул. Раковски 125, 8 – 23 май 2008 г.

Някъде към края на 70-те години на миналия век в една Обща изложба се появи странна дърворезба, наречена „Любовта на Слънцето“. В нея освен материала нямаше нищо, което можеше да я свърже и отнесе към приложните традиционни форми на дърворезбата. Мощното въображение на автора беше изградило един сложен пространствен свят от реални и митологични фигури, в който времето беше събрало легенди, митове и приказни видения, които изплуваха някъде от сърцевината на дървото – едновременно свободни и обвързани в материята, която ги беше родила и дарила с живот.

След тази първа проява на младия тогава Антон Дончев, отбелязана с най-високите държавни отличия, се появиха „Рождество“, огромните пана в Националния дворец на културата, полиптихът „Време разделно“, по-малки и по-големи произведения, свързани с определена архитектурна среда...

Без каквото и да е лично пристрастие, ако може за някой съвременен български артист да се каже, че е успял да съчетае опитността на националната традиция, изконните начала на българската духовност с едно съвременно разбиране за пространствения живот на формата, мисля че, това е Антон Дончев. Той е едновременно подчертано самобитен, много български и заедно с това съизмерим с най-доброто в света на модерната пластичност. Освободен от каноничните форми на традиционната дърворезба, Антон Дончев я

Антон Дончев – „Болката“

превръща в космическа вселена, в която дървото е запазило характеристиката и топлината си и заедно с това е извисено до някакво апокалиптично стълпотворение, в което доброто и злото, светлината и мракът, позитивната и негативната форма, реалното и иреалното се срещат и разминават, посрещат светлината и потъват някъде дълбоко в сърцевината на материята.

Без да влагам каквото и да е омаловажаване на понятието „дърворезбар“ – Антон Дончев е скулптор по дух, по разбиране и изграждане на формата, по отношение към пространството и неговото материализиране като пластическа вселена. От най-малкия детайл до цялото – всичко при него е подчинено на една вътрешна структура, която определя посоката и движението на плановите, динамиката на композицията и организацията на светлината. Всъщност това е една скулптура, в която поетичното начало и като форма, и като стилистика, и преди всичко като духовност, е водещо и определящо.

Един скулптор, при който като че ли времето е трупало своите неувими тайни, природата ги е съхранила за живот, а чистата и светла душа на автора ги материализира в една неповторима пластическа поетика.

Ако днес все още може да се каже за някой от големите артисти, че е избран от съдбата да съхрани и запази националното, да го пренесе през хаоса и безвремието във време, в което ще имаме повече от всякога нужда от памет, духовност и вяра, ако за някой може да кажем, че е погалин от Бога – и заради тези, които не са го познали – няма да сбъркаме ако потърсим изкуството на Антон Дончев.

Светлин РУСЕВ

Румен Лаптев

Съвместна изложба на СБХ и банка „Пиреос“ АД, „Шипка“ 6, май – 2008 г.

За приятелите и тези, които харесват картините на Румен Лаптев, тази изложба бе дълго очаквана. С рядкото показване през годините на отделни платна, Румен поддържаше любопитството към своето артистично дарование, към рано заявената и отстоявана позиция за живопис и картина.

Днес, в тази изложба може да се усети вътрешната температура на едно артистично живеене вътре в лоното на самата живопис, живеене в скритата мистична вибрация на цвета, на пластическата материя. Да се усети последователното извеждане на избрана посока на творческо търсене, на съсредоточеното следване на път, който се мотивира дълбоко пристрастно, съкровено преживяване на живописиста.

Във времето, Румен Лаптев защитаваше своя артистичен възглед с вяра в сугестивната сила и възможностите на чистата живопис, да активира емоционалното и духовно движение. Качествените характеристики на авторския почерк, търсят очертания в традицията на българския и европейския пластицизъм. Изкуството на Румен Лаптев, се извежда от вживяването на живописиста като саморефлексивна, самопораждаща се и самодостатъчна същност.

Изложбата в своя съдържателен, концептуален център, поставя самата живопис, проблематизира и разпознава като обект нейната сугестивна, сетивно пластическа активност.

Крайно абстрахиращи, тези картини постепенно се отместват, отлъчват от визуалната илюзия за конкретна вещественост и пространственост, за да постигнат синтез на живописно-пластичен идиом, с чисто емоционално-психични и духовни внушения. Х. Рийд дефинира този процес като „Дискредитиране на предметите като аспект на реалността и поставяне на тяхно място абстрактния образ, който художникът представя като „открита“ или „съществена реалност“. Красивият и утопичен проект на модернизма бе преживян с колек-

Румен Лаптев – „Композиция“, детайл

тивен патос преди близо 100 год. Във времето на свръхтехнологииите и визуалната среда, изцяло доминирана от свръхагресията на движещите се дигитализирани образи, отстояването на такава позиция е въпрос на концептуален избор, на лична митология. Днес, да вярваш в живописата, във възможността на изкуството да сублимира духовна сила, е аристократично-консервативен възглед, самовгледан в своята херметичност, който настоява за „високия текст“, защитава като същностно търсенето на нов хоризонт, на по-високи онтологични измерения. Картините на Румен Лаптев са чиста живописна реалност, изпълнена с изтънчени, субективни, емоционални и духовни преживявания. Крайно абстрахирана реалност, която се превръща в личен автопоетичен сюжет.

Творческите търсения на художника, извеждат структурните елементи на определен пластически синтаксис, като променяйки интензивността и вариантността на цветни хармонии и контрасти, на тонални и фактурни съпоставки, постигат активността, многообразието, богатството на експресивни и поетични внушения.

Завладяна от мистичната пулсация на живописната материя, Румен иска да убеди и себе си и нас, че извън конкретното и крайното има измерения, които се постигат само в артистичното вълнение, в екстаза на творческото пренасяне, с упованието за един по-висок, абсолютен смисъл. Измерения, в които естетическата стойност е нравствен коректив, емоционално и духовно движение.

Днес, тези които виждат в живописната плът, които чуват звука на цвета, дишат в пластическото пространство – са истински дарени.

Станислав ПАМУКЧИЕВ

Ретроспективна изложба Йордан Петров

зала „Райко Алексиев“, 27 май – 13 юни 2008 г.

Напоследък с колегите обикновено случайно се срещаме или при откриване на някоя изложба, или при изпращане на все по-малко оставащите набори...

Нямах на представа какво прави, какво работи последните години Данчо Петров. Модерните технологии и компютризацията до голяма степен изместиха модерната класическа представа за плаката и всички сродни приложни дейности, които сега наричаме дизайн.

Мисля, че познавах това, което беше правил Данчо Петров. Автор, който в цялостното си творческо поведение беше извел плаката над временните му функции до трайните мерки на изкуство от висока категория. Творец, който разбира и владее символа в неговото непреходно значение, от идеята до нейното същностно знаково материализиране като художествено внушение. Всичко при него, всички елементи на пластическия израз са подчинени на идеята – доведени до един категоричен и ясен синтетичен език. Не знам какво и какви следи в претенциите на утрешния ден ще остави българският плакат – но искаме или не – винаги ще ни стряска тази зловеща военна крачка от плаката „Помним“. За съжаление, след толкова години, прекалено актуален се оказа и днес...

Неподготвеността за случая обаче се оказа друга! Не знам кога и от колко време тази колкото нежна, толкова и обсебваща изкусителка живописата се е настанила в сърцето на Данчо Петров, но днес сериозният майстор на плаката се е оставил в стихията на нейните греховни страсти. А те започват от определеността на природата, за да се развихрят в една нефигуративна живопис на високите цветни регистри – колкото привидно необуздана, толкова и подчинена на една живописна пространствена структура. А подобна живопис не се обяснява и преразказва – тя се преживява и всеки сам за себе си, по различен път,

открива нейната експресивна красота.

Не знам Данчо Петров какво е мислил като е нарекъл изложбата си ретроспективна. Ако се касае за плаката Да! Но всъщност сме свидетели на една младежка изложба, в която младият живописец Йордан Петров се е престашил да разкрие интимните си вълнения – а те са огнени, горещи, необуздани и привлекателни като истинската младост.

Да пожелаем на Данчо Петров на тази нищо и никаква възраст да не я взема много на сериозно, защото очевидно, че младежът в нея няма да го остави на мира.

Светлин РУСЕВ

Йордан Петров – „акрил, платно, 60/55 см“

През месец юли ще се открие изложбата на секция „Текстил“ и „Метал и кожа“ – „Без граници IV“. Творбите за изложбата се приемат на 2 юли 2008 г. от 10 до 7 часа в изложбения салон на I ви етаж – „Шипка“ 6

Изложбата се открива на 4 юли 2008 г. от 18 часа

СТАНОВИЩЕ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ ОТ КАТЕДРА „СКУЛПТУРА“ ПРИ НХА

Настоящото становище е в пряка връзка с обръщението на Ректора на НХА – доц. Светослав Кокалов към членовете на Съюза на българските художници, публикувано в бюлетина на СБХ (ИнфоСБХ, брой 4, 2008 г.), по повод на публикациите с невярно съдържание на проф. Пламен Вълчев относно конкурса „Разширение и реконструкция на сградата на НХА“. Тези публикации очевидно имат за цел провокирането на негативна кампания в публичното пространство и по тази причина катедра „скулптура“, като единна част от основните специалности в НХА, не може да остане безразлична и безучастна. Ето защо се обръщаме към Вас – членове на СБХ.

Неверните и спекулативно поднесените в медийното пространство твърдения крият огромният риск да провалят проекта, който е от жизнено важно значение за Академията. Призоваваме да се замислим за опасностите, които носи празното многословие за бъдещето на образованието по изобразителни изкуства у нас, и конкретно, за подобряването на условията, в които то се провежда.

Откритото писмо е подписано от: проф. Крум Дамянов, проф. Ангел Станев, проф. Емил Попов, доц. Емил Мирчев, доц. Цветослав Христов, д-р ст. н. с. Веска Грънчарова, ст. ас. Веселин Василев, преп. Стефан Хаджиев

Конкурс: Живопис по тема „Българката на 21 век“

Организатори: Красная Линия ООД и Съюзът на българските художници

Темата е вдъхновена от творчеството на Владимир Димитров Майстора и неговата картина „Момиче с грозде“. Конкурсът има за цел да представи продуктите на „Гроздова-та линия“ на марката Bilka Collection от сериите Grape Therapy Mavrud и Grape Energy.

<http://krasnaya-bg.com/bilka/bg/bilka.html>

Конкурсът е отворен за живописни творби, които дават актуален прочит на темата със задължителни елементи: „визия на съвременната българка“ и „грозде“, в живописни техники по избор – масло, акварел, акрил, темпера.

Условия за участие:

1. В конкурса могат да участват художници и студенти от цялата страна, работещи професионално в областта на живописата. Не се поставят ограничения по отношение на стиловете и творческите предпочитания на авторите. Не се допускат копия на картината на Владимир Димитров Майстора. Всеки автор може да представи от 1 до 3 творби, с размер на страните не по-голям от 100 см и не по-малък от 40 см.

2. Разходите по транспортирането на произведенията са за сметка на участниците. Всяка творба трябва да бъде описана по следния начин: име на автора, година на раждане, телефон за контакт, заглавие, техника, година на създаване и размер в см.

3. Организаторите имат право да репродуцират наградените творби с рекламна цел, свързана с дейността на Красная Линия ООД, като за репроравата с търговска цел ще се преговаря с носителя на авторските права, след обявяване на резултатите от конкурса.

Предаване на ТВОРБИТЕ: ТВОРБИТЕ се предават до 10 септември 2008 г. в СБХ, ул. „Шипка“ 6, София 1504, от 10 до 18 ч.

Експертно жури: Журито се състои от 7 члена, представители на СБХ и Красная Линия България и оценява картините в периода от 11 до 18 септември. След 19 септември, участниците ще бъдат уведомени дали произведенията им ще са включени в експозицията, която ще се състои в последната седмица на м. септември. Пак там ще бъдат включени и творби на стари майстори, рисували по темата.

Награди: Общ награден фонд: 5000 лв.

I-ва награда – 2000 лв.; II-ра награда – 1500 лв.; III-та награда – 1000 лв.; поощрителна награда – 500 лв. Наградените творби стават собственост на Красная Линия България!

Забележка: В зависимост от представените произведения, журито си оставя правото да разпредели общия награден фонд на по-малко или на повече творби.

Заявки за участие: Заявки за участие, придружени с кратка творческа биография и координати на художника, също и въпроси се подават на e-mail адрес: bilka96@abv.bg в срок до 30 юни 2008 г. Организаторите имат ангажимент да потвърдят получаването на заявката до 48 часа. За контакти: 0895445722

„Национални Награди на Алианс България 2008“

Изложба – Конкурс Велико Търново, 19-30 март 2008 год.

В конкурса взеха участие 64 автори със 122 творби от В.Търново, Габрово, Русе, Търговище и Разград. **Жури под председателството на проф. Станислав Памукчиев** обяви наградените: **Живопис – Цветан Колев, скулптура – проф. Константин Денев, графика – проф. Мотко Бумов**

Изложба – Конкурс Пловдив, 1 април 2008 год.

В нея постъпиха 188 творби на 82 професионалисти от Пловдив, Стара Загора, Хасково, Кърджали, Пазарджик, Смолян и бяха отличени – **за живопис – Чавдар Маринов, за скулптура – Иван Тотев, за графика – Владимир Чукич. Председател на журито бе проф. Вихрони Попнеделев**

Изложба – Конкурс Плевен, от 23 април до 5 май 2008 год.

Участваха автори от Плевен, Ловеч, Враца, Видин и Монтана с 87 творби от 52 автори. **Журито бе с председател Весела Радоева. Награди получиха: Иван Велчев за живопис, Кирил Мескин за скулптура, Пламен Пенев за графика**

Изложба – Конкурс Бургас с участие на художници от регионите Бургас, Ямбол и Стара Загора. **Председател на журито бе Стоян Цанев. Наградени бяха Георги Петков за живопис, Димо Колибаров за графика, Огнян Петков за скулптура.**

Експертно жури обяви резултатите от софийския кръг на **ИЗЛОЖБАТА КОНКУРС „Национални награди на Алианс България 2008 – живопис, скулптура и графика“**. Разгледани бяха 251 творби от 115 автора, от които бяха подбрани 85 творби от 75 автора за представителната изложба, която се откри на 23 май 2008 год., на 1-ви етаж в Националния Изложбен Център. Бяха обявени следните награди:

за живопис – Олга Вълнарлова – за творбата ѝ „Пейзаж“ за скулптура „ Ангел Станев – за творбата „Инфанта“ за графика – Велико Маринчевски – за творбата „Двама I“ Председател на журито бе проф. Чавдар Попов.

ФОТОИЗЛОЖБА „ВРАТАТА“ НА ЕВГЕНИЯ ХРИСТОВА

Време:

22 май – 6 юни 2008 г.

Място:

Галерия-книжарница
„София Прес“

Евгения Христова избира за настоящата си изложба заглавието „Вратата“.

Експозицията се състои от деветдесет и две цветни и черно-бели фотографии и в нея се вмества потока от преминаващи познати и непознати, съседи, близки, служители, колеги и приятели „с или без приятелите на човека“. Както споделя авторката – „когато въщи някой звъни, грабвам фотоапарата и щракам от засада и на сяпю във вратата, която се отваря... опитам се да направя папарашки портрет на преминаващи хора, по време на преход. Естествено, откраднатите кадри на различни хора, които преминават през една и съща врата...“

Серията е заснета през годините между два века и две хилядолетия: 1994-2007 години... А какво е всъщност вратата? Безспорно тя е изобретение на човека, на неговата крехка дуалистична същност.

А животът ни не е ли низ от преминавания през врати – видими, невидими, от познати в непознати пространства и обратно; наниз от гранични състояния, миг след миг; а всеки миг може да бъде и фотографски сюжет с много въпроси без отговор“.

„Вратата“ е изложба, която превръща обектите, в произведение на изкуството, вярно на времето и процесите в него.

Олимпия НИКОЛОВА

Годишна изложба на секция „Графика и илюстрация“ от 9 до 28 май 2008 г., етаж 3-ти, СБХ, „Шипка“ 6.

Бранко Николов - „Прозорец“

Общата годишна изложба е с дълга традиция, тя е представителна за постигнатото през годината от секция „Графика и Илюстрация“ на СБХ.

Основен принцип в нейното организиране е, че в нея имат право да участват всички автори, членове на секцията и на съюза, без ограничения по отношение на техниката и материала на показваните творби. В отделните модули виждаме както печатна графика така и рисунка, пастел и живопис. Всеки автор взема участие в аранжирането на изложбата, така че изложбата представлява пътър калейдоскоп от възгледи, методи и стилове.

От 14 май до 4 юни галерия „d'Avignon“ в Монреал, Канада представя самостоятелната изложба на **Огнян Цекон**.

На 20 юни от 18 часа се открива в залите на Националната художествена галерия, Юбилейната изложба по случай 75 год. от рождението на **проф. Димитър Арнаудов** със съдействието на СГХГ, ХГ-Велико Търново, ХГ-Добрич, ХГ-Пазарджик, ХГ-Силистра, творби от ателието на художника и частни колекции и ще продължи до 20 юли.

„**Старомодна изложба**“ бе наименованието на изложбата на **Дария Василянска**, открита на 7 май в къщата на Златю Бояджиев в Стария град в Пловдив, със съдействието на Общински институт Старинен Пловдив и Представителството на СБХ, Варна.

От 22 май до 22 юни, галерия Юка – Варна ще приюти творбите на **Росица Трендафилова**.

Между 16 и 30 април 2008 г в галерия Ailleurs Atelier – Женева, Швейцария, бе организирана изложба на българските живописци **Нина Атанасова, Красимира Димова и Румен Атанасов**.

За поредна година бе представен носителят на **Наградата – Захарий Зограф**, която сред наградите има свое особено, запазено място – била е връчвана на редица емблематични имена в българската живопис. **За 2007 година тя бе присъдена на живописеца Йордан Кацамушки**.

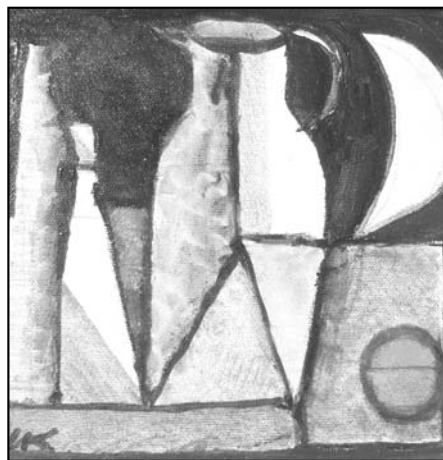
Връчването на самата награда се състоя на официална церемония на 16 май в Градската галерия в гр. Самоков, където авторът откри изложба. Той получи статуетка с лика на Захарий Зограф, изработена от Георги Чапкънов и се отказа от предвидената финансова подкрепа.

През годините Националната награда Захарий Зограф се е стремяла да поощри и изтъкне най-добрите постижения на българските творци, опитвала се е да отличи приносите в българската пластична култура, била е мярка за висока духовна и културна ценност.

Община Самоков има особена заслуга за възстановяването и съществуването на това отличие. То се връчва с нейна помощта и съдействие и с финансовата и подкрепата. Общината и музеят в Самоков се стремят наградните автори да намерят своето място в културната ни история и да се съпоставят с направеното в общото ни европейско пространство.

На 26 май 2008 г., бе открита изложбата „Бреговете на Европа“, която представи творби на **Вихрони Попнеделев, Ивайло Мирчев, Греди Асса и Андрей Даниел**. Изложбата бе открита от Еврокомисар Кунева във фойейто на Младжки театър „Николай Бинев“

„Фрагменти от моята стая“ е наименованието на представената от **Атанас Хранов** изложба в галерия Ракурси от 7 до 26 май 2008 год.

Иван Кирков – „Кана“

„3 x 3“ е изложба на **Иван Кирков**, която той прави специално за пространството на галерия „Лоран“. В основата на изложбата са три триптиха, завладяващи със силата на своето внушение, със своя свят на форми, цветове, безвремие и космос.

Мария Райчева – „Иконостас“

Галерия „Астри“ от 19 април до 8 май 2008 г., показва изложбата на **Мария Райчева**, „Иконостас“. Иконостасът като естетическо предизвикателство и материална проекция на човешката вяра е отражение на божествената светлина у всеки...

В живописата си Мария Райчева е впечатлена от изключителното излъчване на иконостаса, което кара човек да притихне в смирение пред божественото присъствие, от майсторството на изработката, от топлата светлина на дърворезбата, от одухотвореността на иконите...

Изложбата визира осем български църкви, датиращи от XVII-XIX век – в Преображенски, Рилски, Рожански и Бачковски манастири и църквите от Банско, Самоков, Арбанаси и Добърско. Платната са рисувани на място, където това е било възможно – а други – по скици от натура.

През месец април тази година галерия „Савчеви“ откри пролетния си сезон с изложба на **Бранимир Цаков**. С това галерията отбелязва периода си на особена активност като селекционира живопис на Чайка Абаджиева, творби на членове на секция карикатура на СБХ и т.н. до традиционния пленер през месец август, който

носи името на Марин Върбанов и е в основата на колекцията на градската галерия.

Политиката на галерия „Савчеви“ е да представя автори, свързани с Оряхово, но сред показваните имена са и Владимир Йосифов, Веско Велев, Ивайло Мирчев, Момчил Георгиев, художници от чужбина и др. Тези няколко щрихи очертават не само насоките на развитие на галерията, но и целите и да се превърне в истински културен център, съответстващ на интелектуалния й и артистичен потенциал, какъвто гр. Оряхово е притежавал в миналото.

На 24 май в Националната галерия за чуждестранно изкуство бе показана изложбата от постери, наречена „**БУКВИТЕ НА БЪЛГАРИЯ – АЗБУКА НА ЕВРОПА**“. Изложбата е съпътствана от луксозен каталог. По същото време постерите бяха показани в Мадрид и предстои да гостуват в Париж, Варшава и др. Колекцията се състои от 30 плаката, всеки един създаден от отделен автор. Сред авторите са имена светили в световния плакат, което прави от колекцията един уникален паметник свързан с българската писменост.

„**Усмихни се на съседа!**“ – под това мото преминаха II-те Европейски срещи на хумористичното изкуство „Изток-Запад“ – Габрово’2008, на 16 и 17 май, чийто организатор бе Домът на хумора и сатирата. Изявата бе посветена на Европейската година на межкултурния диалог и срещна представители на различни нации и култури в

българската столица на хумора. Този мащабен международен форум бе част от Националния проект на България „Къща“, финансиран от Европейската комисия и осъществяван от Министерството на културата в партньорство с 9 български институции.

На 27 май 2008 г. в Националната художествена академия проф. Свилен Стефанов представи книгата на **Любомир Гуринов**, „Графичен речник в дизайна“. На събитието присъстваха колеги, преподаватели и близки приятели.

Водещ бе изкуствоведът доц. д-р. Саша Лозанова. Изказване и коментари направиха колегите доц. д-р Гороломов, проф. Иван Газдов, проф. Незабравка Иванова, Димитър Добревски и др. Речникът е предназначен като учебно пособие за студентите от ЛТУ, специалност „Инженерен дизайн“ и е опит да се проектира (представи) тясно проектантската художествена терминология върху широкия екран на индустриалния дизайн.

Трудът съдържа основните понятия в и около графичния дизайн, 62 на брой. В него са обяснени наред с познатите ни понятия като „Графичен дизайн“, „Орнамент“, „Плакат“ и др., така и различните термини, които отскоро и все по-настоятелно битуват в нашето пространство като: „Кич“, „Политическо проектиране“ и др.

Авторът е преподавател по графичен дизайн в катедра „Интериор и дизайн за мебели“ ЛТУ, София и е дългогодишен член на СБХ, секция „Дизайн“.

IN MEMORIAM

Елена Маринчева (1921–2008)
Димитър Аврамов (1929–2008)
Пенка Минчева (1928–2008)
Цанко Колев (1950–2008)

Деля Чаушева: „ЕНЕРГИЯ И ДИАЛОГ“

Галерия „Ракурси“, 4 – 20 април 2008 г.

Изложба бе вдъхновена от времето, прекарано от Деля в Cite International des Arts в Париж в края на миналата година.

Живописните платна и рисунките на художничката са обединени от заглавието „Енергия и диалог“. Тези две понятия са пресъздадени от нея също с абстрактни средства. Цветовете са енергията, а диалогът е пространството, към което те неизменно се стремят, за да го нарушат, да го завладеят, да го променят. Да създадат един нов свят от изцяло пластичен порядък.

Този свят никога не е бил изкушаван от сюжета, от желанието да се разкаже някаква история. Той е изцяло отворен, оставен на нашето въображение. Най-важните негови особености са от една страна, драстичното редуциране на използваните средства, от друга – свързането на абстракцията с монументалността и постигането на силна синтетична обрзност. Като правило абстрактните творби се възприемат подчертано съдържано, отношението към тях е някак отстранено, като към неодушевен предмет. Произведенията на Деля Чаушева напротив, оставят у зрителя усещането за изригване на емоции, за особена поетичност, която прави работите да изглеждат необикновени и завладяващи.

Мисля, че с всяка от предишните си изложби, правени през последните три години – и в Полския културен институт, и в галерия „Сезони“, и в галерията на Cite International des Arts в Париж, Деля Чаушева изкачваше по едно стъпало нагоре. Със сегашната си изложба в „Ракурси“ тя взима няколко стъпала наведнъж. Без усилие, без напрежение и без да се задъхва. Защото преди това дълго се е подготвяла за този впечатляващ резултат. Доказателство за това бе и фактът, че тя бе избрана от селекционното жури на Третото международно биенале на изкуствата в Пекин да вземе участие в този престижен форум. Поредното издание на биеналето ще се състои по време на Олимпийските игри през лятото на тази година. Работата на художничката ще бъде представена заедно с творбите на други над 1000 участници, някои от които са световноизвестни имена в изкуството.

Румяна КОНСТАНТИНОВА

Деля Чаушева – „Енергии и диалог“